

Istraživanje među studentima sestrinstva potvrdilo zaokret u migracijskim trendovima

STOPAMA LIJEČNIKA

Medicinske sestre i tehničari više ne žele u inozemstvo

Čak 71 posto studenata studija sestrinstva svoju budućnost ne vidi u inozemstvu. Štoviše, čak njih 63 posto uopće ne planira napuštanje svog trenutnog mjesta boravka. To je samo potvrda istraživanja nedavno provedenog i među studentima medicine koji također nakon stečene diplome planiraju ostati raditi u Hrvatskoj

Str. » 2. i 3.

MILIVOJ MIJOŠEK

ZDRAVSTVO Novo istraživanje među studentima sestrinstva

Medicinske sestre sve manje žele u

Nakon liječnika, i sestre biraju Hrvatsku umjesto inozemstva

Studenti sestrinstva ne vjeruju da bi im život u inozemstvu bio bitno bolji, a bez obzira na to rade li u Hrvatskoj ili vani, traže jasne uvjete rada, profesionalno priznanje i mogućnost specijalizacije

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

U sustavu zdravstva zavlada su neki novi trendovi. Najprije su to početkom godine pokazali rezultati istraživanja prema kojima većina studenata medicine nakon stečene diplome planira ostati raditi u Hrvatskoj. Istovremeno, velik broj ispitanika, odnosno budućih liječnika, migraciju u inozemstvo vidi tek kao karijernu mogućnost s ciljem edukacije i usavršavanja, vremenski određenog. Sada je slično istraživanje provedeno i među budućim prvostupnicima i magistrima sestrinstva, a zaokret u trendovima unutar zdravstva je potvrđen jer čak 71 posto ispitanih studenata studija sestrinstva svoju budućnost ne vidi u inozemstvu. Štoviše, čak njih 63 posto uopće ne planira napuštanje svog trenutnog mjesta boravka.

Nova perspektiva

Oba istraživanja provela je znanstvena suradnica Instituta za istraživanje migracija dr. sc. Maja Vizjak, u sklopu dionice »Medicinski vrtuljak« projekta »Od stvarnih do virtualnih migracija« financiranog iz fonda EU Next Generation. S ciljem analize stavova i percepcija studenata završnih godina studija sestrinstva u Hrvatskoj o migracijskim čimbenicima i karijernom

“ Država mora ozbiljnije ulagati u sestrinstvo kroz bolje uvjete rada, manje administrativnog opterećenja, više mogućnosti stručnog usavršavanja i veće profesionalno priznanje medicinskih sestara

izv. prof. dr. Sandra Bošković

razvoju istraživanje je uključilo studente 2. i 3. godine prijediplomskih i diplomskih studija u Hrvatskoj te je provedeno u razdoblju od lipnja prošle do travnja ove godine. Istraživanje je obuhvatilo ukupno 619 sudionika, od čega 85 posto studentica i 15 posto studenata, dominantne dobi od 20 do 22 godine, a najveći udio ispitanika dolazi sa Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci te Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo u Osijeku, a

“ Većina ispitanika trenutno ne planira ili je neodlučna oko nastavka karijere u znanosti i oko upisa doktorskoga studija. Čime se zaključuje da je u sestrinstvu fokus na stručnom, a manje znanstvenom razvoju

dr. sc. Maja Vizjak

sudjelovali su i studenti drugih sveučilišnih i veleučilišta u Hrvatskoj.

Navodeći da 53 posto ispitanika ne planira ni inozemnu migraciju s ciljem edukacije i usavršavanja, dr. sc. Vizjak kaže da su studenti u prosjeku neutralni i prema ideji promjene struke.

- Značajan dio ispitanika ostaje vjeran sestrinstvu, a gotovo trećina njih (32,95 posto) pokazuje otvorenost prema novim karijernim prilikama

izvan struke. Također, u velikoj mjeri spremni su volontirati, njih 37 posto, te je samo njih 4 posto spremno volontirati u inozemstvu kao preduvjet željenog zaposlenja. Ispitanici dominantno nisu skloni prihvatiti posao koji nije u skladu s njihovim očekivanjima ako ostaju u Hrvatskoj niti u slučaju odlaska u inozemstvo. U zemlji kao i u inozemstvu njihova očekivanja vrlo su visoko definirana, a u prosjeku su neutralni ili blago skeptični prema tvrdnji da bi im život u inozemstvu bio bolji. Što upućuje na jasno definirane karijerne vrijednosti i profesionalna očekivanja, objašnjava dr. sc. Vizjak.

U okviru istraživanja studenti su jasno dali do znanja što je ključan prioritet daljnjeg razvoja struke jer izrazito je visoka razina slaganja, kod čak 79,32 posto ispitanika, oko podržavanja uvođenja specijalizacija.

- Većina ispitanika trenutno ne planira ili je neodlučna oko nastavka karijere u znanosti i oko upisa doktorskoga studija. Čime se zaključuje da je u sestrinstvu fokus na stručnom, a manje znanstvenom razvoju, navodi dr. sc. Vizjak.

Većina ispitanih studenata nema prethodnog iskustva s dužim boravcima u inozemstvu, odnosno 74,31 posto je bez iskustva međunarodnih mobilnosti. Gotovo polovina ispitanika, njih 49,11

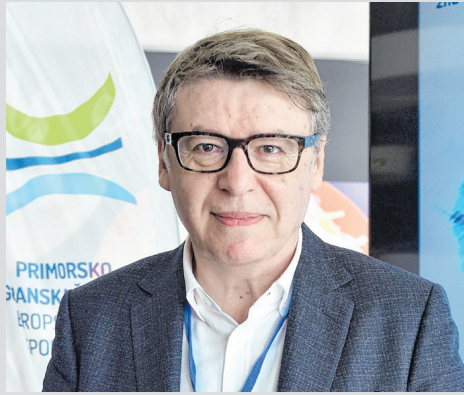
potvrđuje zaokret u migracijskim trendovima

e i tehničari inozemstvo

Nada za stabilizaciju zdravstvenog sustava

Prof. dr. Gordana Starčević-Klasan

Izv. prof. dr. Željko Jovanović

Činjenicu da većina studenata sestrinstva odlazak u inozemstvo više ne vidi kao primarni cilj, prodekan za poslovne odnose, znanost i međunarodnu suradnju Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci izv. prof. dr. Željko Jovanović ocjenjuje ohrabrujućom.

- Odlazak u inozemstvo vide kao privremenu priliku za usavršavanje, uz naglasak na kvalitetu života i ravnotežu privatnog i profesionalnog života. Upravo zato, uz fakultetsko obrazovanje, razvoj specijalističkih usavršavanja u sestrinstvu postaje ključan. Pozitivni pomaci već su vidljivi, primjerice u hitnoj medicini, gdje dodatne kompetencije izravno doprinose kvaliteti skrbi i većem profesionalnom priznanju. Mi na Fakultetu zdravstvenih studija prepoznajemo ove potrebe i aktivno radimo na razvoju obrazovnih modela koji studentima osiguravaju jasniju profesionalnu perspektivu, potiču izvrsnost i pripremaju ih za cjeloživotno učenje i suvremene izazove zdravstvenog sustava. Naš je cilj obrazo-

vati stručnjake koji neće tražiti prilike izvan sustava, već će ih imati unutar njega, ističe prodekan.

Pročelnica Katedre za temeljne medicinske znanosti Fakulteta zdravstvenih studija prof. dr. Gordana Starčević-Klasan dodaje da su rezultati istraživanja donekle iznenađujući, ali istovremeno ohrabrujući jer upućuju na smanjenje trenda odlaska ne samo liječnika, nego i ostalih zdravstvenih djelatnika iz Hrvatske.

- Većina studenata sestrinstva završnih godina trenutačno ne planira odlazak u inozemstvo, što daje nadu u stabilizaciju zdravstvenog sustava. Ipak, zdravstveni sustav i dalje ima ozbiljne izazove. Potrebno je dodatno raditi na njegovoj uređenosti i osigurati veću podršku zdravstvenim djelatnicima, osobito u manjim sredinama koje su trenutačno manje atraktivne. Samo tako možemo stvoriti uvjete u kojima će mladi stručnjaci s većom sigurnošću planirati svoju budućnost u Hrvatskoj, upozorava pročelnica.

postu, izrazila je neslaganje s tvrdnjom da je rad na daljinu (remote job) primjenjiv u njihovom sektoru već smatraju da prirodna posla zdravstvene djelatnosti zahtijeva fizičku prisutnost. Istovremeno, istraživanje detektira visoku razinu otvorenosti prema inovacijama, dok je njih 45,39 posto optimistična oko uloge digitalizacije kao što je telemedicina i implikacija digitalizacije u zdravstvu.

Profesionalni razvoj

Najavljujući da će rezultate istraživanja predstaviti stručnoj i gospodarskoj javnosti, akademskoj zajednici i donositeljima politika s ciljem oblikovanja mjere za upravljanje migracijama medicinskog kadra koje započinju nakon završetka studija, dr. sc. Vizjak ističe da je zdravstveni sektor strateški za opstojnost, održivost i zdravlje nacije i unutar njega upravljanje ljudskim resursima.

- Zadržavanje talenata u sustavu u doba liberalizacija tržišta rada višestruko je proširilo opcije izbora razvoja karijere što pred našu zemlju stavlja mnoge izazova. Ignoriranje činjenica o vrijednostima i stavovima kadra dodatno

produbljuje problematiku što odražava nefunkcionalne obrasce rada koji dovode po nezadovoljstva i dugoročno ugrožavaju održivost zdravstvenog sustava potičući na izlazne migracije kao najradikalniji potez razvoja karijere. Isto je obilježilo trendove u zdravstvu u novije vrijeme, dok ovo istraživanje najavljuje zaokret negativnih trendova. Gubitak medicinskog kadra predstavlja prepreke u kvaliteti pružanja zdravstvenih usluga i za posljedicu ima dugoročno negativne refleksije na društvo i gospodarstvo. Odlazak medicinskog kadra predstavlja težak udarac zdravstvenom sustavu čineći ga još manje održivim, a najskuplji je ovaj resurs koji nedostaje, upozorava voditeljica projekta.

Dodajući da rezultati istraživanja pokazuje da većina studenata sestrinstva trenutno ne planira napuštanje svog mjesta boravka niti odlazak u inozemstvo, dr. sc. Vizjak ističe da je ono što priželjkuju stručni razvoj.

- Zadržavanje medicinskih sestara i tehničara ne ovisi samo o individualnoj motivaciji, već o sposobnosti zdravstvenog sustava da prepozna njihove potrebe i osigura uvjete

za profesionalni i osobni razvoj. Dugoročna održivost hrvatskog zdravstvenog sustava zahtijeva strateško ulaganje u ljudske resurse, posebno u mlade stručnjake koji predstavljaju njegovu budućnost, navodi dr. sc. Vizjak.

Upozoravajući da rezultati istraživanja trebaju biti važna smjernica za buduće zdravstvene politike u Hrvatskoj pročelnica Katedre za sestrinstvo Fakulteta zdravstvenih studija izv. prof. dr. Sandra Bošković kaže da istraživanje nisu samo brojke, nego vrlo jasna poruka mladih ljudi o tome kakav zdravstveni sustav žele graditi.

- Država mora ozbiljnije ulagati u sestrinstvo kroz bolje uvjete rada, manje administrativnog opterećenja, više mogućnosti stručnog usavršavanja i veće profesionalno priznanje medicinskih sestara. Mladi žele moderan zdravstveni sustav koji prati razvoj tehnologije i digitalizacije, ali istovremeno žele zadržati ono najvažnije, ljudskost i bliskost s pacijentom. Upravo zato vjerujem da sada imamo priliku graditi snažnije, modernije i stabilnije sestrinstvo u Hrvatskoj, zaključuje izv. prof. dr. Bošković.